

અનુસૂચિત જાતિના ઉમેદવારોને કોમર્શીયલ
પાઇલટ લાયસન્સ/ડ્રેફનીંગ પાઇલટની
તાલીમ માટે નાણાંકીય સહાય આપવાબાબત

ગુજરાત સરકાર
સમાજ કલ્યાણ વિભાગ,
દસ્તખત ક્રમાંક: એસ્સીડબ્લ્યુ/૧૦૮૭/મુ.૧૨૪૭/૪
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તારીખ.૨૧/૧૦/૧૦૮૭.

વંચાણે લીધુઃ:- નાણાં વિભાગની તા.૨૧/૧૦/૮૭ની યાદી
ક્રમાંક: સીએનએફ/૧૧૮૭/૨/૫૭/૬

દરાવ:-

અનુસૂચિત જાતિના લોકો માટે શિક્ષણની સુવિધા જેમ જેમ વધતી જાય છે. તેમ તેઓ સરકારી નોકરીઓ ઉપરાંત વ્યવસાયિક તાલીમમાં પણ જોડાતા હોય છે. આમ છતાં પણ કોમર્શીયલ પાઇલટ લાયસન્સ/ડ્રેફનીંગ પાઇલટ જેવા ખર્ચાળ અભ્યાસક્રમો/તાલીમ માટે પછાતવર્ગના ઉમેદવારો ભાગ્યે જ આગળ આવે છે.આવી તાલીમ દેશ તથા વિદેશમાં આપવામાં આવતી હોય છે. સામાન્ય રીતે ભારતમાં આ પ્રકારની તાલીમ લેવા પાછળ ચાર વર્ષ જેટલો લાંબો સમય જાય છે.જ્યારે વિદેશમાં આ પ્રકારની તાલીમ લેવામાં ઘણો ઓછો સમય એટલે કે જ થી દસ માસ જેટલા સમયમાં આવી તાલીમ પ્રાપ્ત કરીને કોમર્શીયલ પાઇલટ લાયસન્સ મેળવી શકાય છે.અનુસૂચિત જાતિના લોકોની આધ્યિક સ્થિતિ નબળી હોવથી તેઓ આ પ્રકારની તાલીમ મેળવી શકવા માટે શક્તિમાન હોતા નથી. આથી આવા ઉમેદવારેને જો સરકાર તરફથી નાણાંકીય સહાય આપવામાં આવે તો તેઓ કોમર્શીયલ પાઇલટ લાયસન્સ જેવા ઉચ્ચ પ્રકારના ટેકનીકલ તાલીમ અભ્યાસક્રમમાં દાખલ થઈ આવા લાયસન્સ મેળવી શકે. રાજ્ય સરકારનો અભિગમ અનુસૂચિત જાતિ તેમજ પછાતવર્ગનો ઉત્કર્ષ કરવાનો છે. આથી અનુસૂચિત જાતિના લાયક ઉમેદવારો માટે કોમર્શીયલ પાઇલટ લાયસન્સ માટે નીચે પ્રમાણેની યોજના અમલમાં મૂકવાનું વિચાર્યુ છે.

૨. આ યોજના અંતર્ગત તાલીમાર્થીઓને રાજ્ય સરકાર ધ્વારા રૂ.૨.૦૦ લાખ સુધીની લોન, વાર્ષિક ૪% વ્યાજના દરે મંજુર કરવામાં આવશે. લાભાર્થી લોનના હપ્તા ભરવામાં નિયમીત રહે તથા તાલીમ પછી ભારતમાં પાઇલટ તરીકે પાંચ વર્ષની રેવા પુરી કરે ત્યારબાદ મૂળ લોન ૫૦% રકમ સબસીડી તરીકે ફેરવવામાં આવશે.

ચાલુ સાલ ૧૯૮૭-૮૮ માટે અંદાજ પત્રમાં કોઈ જોગવાઈના હોઇ અને આ યોજનાનો વર્ષ ૧૯૮૭-૮૮ દરમિયાન અમલ કરવાનો હોઇ નાણાં વિભાગના તા.૨૧/૧૦/૮૭ના મેમોરેન્ડમ કર્માંક: સીએનએફ/૧૯૮૭/૨/૫૭/૪ થી મંજુર રા.૧.૮૫ લાખની આકસ્મિક નીધીમાંથી ચેશાળીની રકમ મંજુર કરવામાં આવી છે. અને આ રકમ નિયામક સમાજ કલ્યાણ હસ્તક મુકવામાં આવે છે અને આ રકમ ચૂકવવાની કાર્યવાહી નિયામકશ્રીએ નિયમાનુસાર કરવાની રહેશે. નિયામકશ્રીની કચેરીએ યોગ્ય સમયે તે માટે પૂરક માંગણી રજૂ કરવાની રહેશે.

આ યોજનાનો અમલ નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણ ખાતું ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર કરશે. આ યોજનાની શરતો અને બોલીઓ નીચે મુજબ રહેશે.

- (૧) કોમશીયલ પાઇલટ લાયસન્સ ટ્રેઇઝ પાઇલટની તાલીમ મેળવવા ઇચ્છતા ઉમેદવારે મેટ્રિક્યુલેશન અથવા હાય સેકન્ડરી અથવા તો ઇન્ડીયન સ્કુલ સર્ટિફિકેટ કે તેની સમકક્ષ પરીક્ષા પાસ કરેલી હોવી જોઇએ. ઉપરાંત ઉમેદવાર જે સંસ્થામાં તાલીમ મેળવવા ઇચ્છતા હોય તે સંસ્થાએ કોર્મશીયલ પાઇલટ લાયસન્સ તાલીમ વર્ગમાં દાખલ થવા માટે નક્કી કરેલ બધી જે શૈક્ષણિક તાત્ત્વિક તેમજ અન્ય જરૂરી લાયકાતો ધરાવતા હોવા જોઇએ.
- (૨) આવી તાલીમ આપનાર દેશ/પરદેશની સંસ્થાએ તાલીમાથીના પ્રવેશ માટે જે શરતો નક્કી કરી હોય તે તથા આવી તાલીમ માટે જરૂરી તમામ પ્રમાણપત્રો જેવા કે મેડિકલ સર્ટિફિકેટ, ફિટનેશ, સર્ટિફિકેટ મેળવેલ હોવા જોઇએ.
- (૩) તાલીમાથી પરદેશની જે સંસ્થામાં તાલીમ મેળવે તે સંસ્થા તેમના દેશની સરકાર દ્વારા આવી તાલીમ આપવા માટે માન્ય થયેલી હોવી જોઇએ તથા આવી તાલીમબદ મેળવવામાં આવતા કોમશીયલ પાઇલટ લાયસન્સ, તે દેશમાં સ્વીકૃત થયેલા હોવા જોઇએ ત્યાર પછી ભારતમાં તે લાયસન્સ સ્વીકૃતિ કરાવવા માટે તાલીમાથીએ જરૂરી કાયદેસરની કાર્યવાહી એક વર્ષની અંદર પૂરી કરવાની રહેશે.
- (૪) તાલીમાથીએ તેમની તાલીમ માટે થનાર ખર્ચના અંદાજો જે તે સંસ્થા પાસેથી મેળવીને રજૂ કરવાના રહેશે.
- (૫) તાલીમ આપનાર સંસ્થા તરફથી ઉમેદવારને પ્રવેશ આપ્યા અંગેનો સંમતિપત્ર મળ્યા બાદ જે આવી સહાય મંજુર કરવામાં આવશે.
- (૬) આ યોજના હેઠળ સહાય મેળવનાર લાભાર્થીએ તાલીમ પૂર્ણ કર્યાબાદ તેમની સેવાઓ ભારતમાં ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષ માટે આપવાની રહેશે. જો તેઓ પરદેશમાં સ્થાયી થશે તો આવી સહાયની રકમ સંપૂર્ણપણે વ્યાજ સાથે ગુજરાત સરકારને પરત કરવાની રહેશે આમા કોઈ દૂષધાર મુકવામાં આવશે નહીં.
- (૭) આવી તાલીમ લેવા ઇચ્છતા ઉમેદવારોના કોઈ સગા સંબંધી વિદેશમાં રહેતા હોય તાલીમાથીઓને તેઓ દ્વારા નાણાકીય જવાબદારી માટે પુરસ્કૃત (Sponser) કરેલા હોવા જોઇએ નહીં.

- (૭) આ યોજના નીચે આપવામાં આવતી રકમ તાલીમ માટે ખરેખર જેટલી રકમની જરૂરત રહેશે તેટલી રકમ પૂરતી મર્યાદિત રહેશે. ભારતમાં તાલીમ માટે જો રકમમાં ટયુશન ફી (Tuition fee) લાયસન્સ મેળવવા માટે જરૂરી ફ્લાઇંગ અવર્સ (flying hours) માટેની ફી તથા અન્ય આનુસારિક ખર્ચનો સમાવેશ થશે. આ બાબતમાં નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણનો નિર્ણય આખરી ગણાશે.
- (૮) પરદેશમાં તાલીમ લેવા છચ્છાવળા તાલીમાર્થીઓને આ યોજના હેઠળ સહાયની રકમ ચુકવતી વખતે રીજર્વ બેન્ક ઇન્ડીયા ધ્વારા નિયત થયેલા વિનિમય દરે સહાયની રકમ ચુકવવામાં આવશે અને તાલીમાર્થીઓના ભથ્થાઓમાં રીજર્વ બેન્કની મંજુરી પણ મેળવવાની રહેશે. રીજર્વ બેન્ક જેટલા પ્રમાણમાં તાલીમ ફી (Tuition Fee) નિર્વાહ ભથ્થા (વધુમાં વધુ છ મહીના માટે) અને શરૂઆતના સાધનો માટેના ભથ્થાઓ મંજુર કરશે તેટલા પ્રમાણમાં જ લોનની રકમ મંજુર થઈ શકશે.
- (૧૦) અરજદારે તેમની સંપૂર્ણ વિગતો અને પ્રમાણપત્રો સાથેની અરજી નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણ ખાતું ગાંધીનગરને આ સાથે રાખેલ બાંદેધરી પત્રક (Agreement) તથા જરૂરી જામીનખત સાથે મોકલી આપવાની રહેશે. નિયામકશ્રી અરજદારની અરજીની સંપૂર્ણ પણ ચકાસણી કરી મંજુરી અર્થે સરકારને રજુ કરશે.
- (૧૧) આ યોજનાનો લાભ ફક્ત અનુસૂચિત જાતિના ઉમેદવારોને જ આપવામાં આવશે.
- (૧૨) લાભાર્થીને લોનની ચુકવણી થયાની તારીખથી એક વર્ષ પછી લોનની વસુલાત શરૂ કરવામાં આવશે. લાભાર્થીએ માસિક રૂ. ૧૦૦૦/- (અંકે રૂપિયા એક હજાર પુરા) નો હપ્તો ભરવાનો રહેશે. મૂળ રકમ ભરપાછ થયા બાદ વ્યાજ પણ આજ પ્રમાણે ચુકવવાનું રહેશે.
- (૧૩) વિદેશમાં આવી તાલીમ લેવા જતા ઉમેદવારોએ આવી તાલીમ પૂરી કર્યા પછી ભારતમાં તૃત્યજ પાછા ફરવાનું રહેશે અને પાંચ વર્ષ સુધી ભારતમાં પાઇલટ તરીકે સેવા આપવાની રહેશે અને લોનના નિયમાનુસાર હપ્તાઓ ભરવાના રહેશે. જો તાલીમાર્થી આ શરતો પૂરી કરશે તો તેઓએ લોનનો અમુક ભાગ સહાય તરીકે ગણવા સરકારને અરજી કરવાની રહેશે. જે મળ્યા બાદ મૂળ લોનની રકમના ૫૦% રકમ સહાય તરીકે મંજુર કરવામાં આવશે.
- (૧૪) ભારતમાં આવી તાલીમ લેનાર તાલીમાર્થી પણ શરત કમાંક-૧૩ માં જણાવ્યા પ્રમાણેની જોગવાઈને આધીન આવી સહાય મેળવવા પાત્ર થશે.
- (૧૫) તાલીમાર્થીએ ખરેખર લોનના નાણાં ચૂકવ્યાની તારીખથી એક મહિનાની અંદર તાલીમ શરૂ કરવાની રહેશે. વળી તાલીમાર્થીએ પોતાની તાલીમની પ્રગતિનો ત્રિમાસિક અહેવાલ તાલીમ આપતી સંસ્થામાંથી મેળવીને નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતું, ગાંધીનગરને રજુ કરવાનો રહેશે.
- (૧૬) અરજદારને મંજુર કરવામાં આવેલ લોન નિયમીત ભરપાછ કરવામાં કસૂર થશે તો ચડતર હપ્તાઓ સામે ૨.૧/૨% લેખે દંડનીય વ્યાજ લોવામાં આવશે. દંડનીય વ્યાજ સહિત હપ્તાઓ ભરવામાં કસૂર થશે તો ચડતર તેમજ બાકીની વસુલાત કરવાની તમામ રકમ તથા અન્ય ખર્ચ એકી સાથે મહેસૂલી રાહે વસુલ કરવામાં આવશે.

- (૧૭) લેણી બાકી રકમ નિયત સમય કરતાં વહેલી ભરપાછ કરવા માટે અરજદારને છુટ રહેશે.
- (૧૮) આ લોનનો ઉપયોગ અરજદાર જો બીજા કોઈ હતુ માટે કરશે તો લોનની અપાયેલ રકમ ચુકવ્યાની તારીખથી (એક સાથે) દંડનીય વ્યાજ સાથે પરત વસૂલ દેવામાં આવશે.
- (૧૯) લાભાર્થીએ બે યોગ્ય જામીન રજુ કરવાનો રહેશે (નમૂનો સામેલ છે.)
- (૨૦) આ યોજના ફેઠળ લોનની રકમની ચુકવણી કરતાં પહેલાં નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ અરજદાર પાસેથી ઉપર મુજબની શરતોના પરિપાલન માટે સ્વીકૃત (Agreement) દેવાની રહેશે અને કરજદાર તરફથી તેનું યોગ્ય પાલન થાય તે જોવાની જવાબદારી નિયામકશ્રી સમાજ કલ્યાણની રહેશે. (નમૂનો સામેલ છે.)
- આ અંગેનો ખર્ચ અંદાજપત્રના સદર માંગણી કમાંક ૪૪,૫૨૨૫ અનુસૂચિત જાતિઓ નું તુસૂચિત જનજાતિઓ અને અન્ય પણતવગોનું કલ્યાણ માટે લોન-૦૧, અનુસૂચિત જાતિઓનું કલ્યાણ ૧૬૩- સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓએ લોન બીસીકે-૮ (અ) અનુસૂચિત જાતિના ઉમેદવારોને કોમર્શાયલ પાઇલટ લાયસન્સ/ટ્રેઇની પાઇલોટની તાલીમ માટે નાણાંકીય સહાય ફેઠળ ઉધારવાનો રહેશે.
- આ ઠરાવ આ વિભાગની સરખા કમાંકની ફાઇલ પર નાણાં વિભાગના તા.૨૦/૧૦/૮૭ ની સંમતિથી બહાર પાડવામાં આવે છે.
- ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના ફુકમથી અને તેમના નામે.

સહી/-

(ની.ના.મહેતા)

ઉપસ્થિત

સમાજ કલ્યાણ વિભાગ

પ્રતિ,

મુખ્ય મંત્રીશ્રીના સચિવશ્રી,

મંત્રીશ્રી (સ.ક) ના અંગત સચિવશ્રી,

રોડાઉન્ટન્ડ જનરલ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ/રાજકોટ

પે એકાઉન્ટ ઓફિસર ગાંધીનગર રેસીડન્ટ ઓડીટ ઓફિસર ગાંધીનગર

નિયામકશ્રી, સમાજ કલ્યાણ ખાતુ ગુજરાત રાજ્ય ગાંધીનગર

ફા-શાખા, સમાજ કલ્યાણ વિભાગ પસંગી ફાઇલ